LOTAZILLA
30
LARUNBATA
BILBAO 1933

Euzkadi

ARPIDE-SANEURRIJA

Bilbao'kua... ...	6,00	Irko.	Iru ilez
Bilbao'atazkua	7,50	"	"
Idazki-Itunmena	62,00	"	urtez
Atzarrijetakuak	100,00	"	"

BELDAYEN ITUNDUBA

XXI urtia || Idazkolea ta Banakolea: Correo, 17, 1.º || 234 Idazkutxa || 17.810 Urrutizkiña || 6.572 zenbakija

Egunekua

Itxarkundia

"Azkatasun-eguzkija
Basotik uŕten da;
Bere argija edonun
Arin zabaltzen da.
¡Itxaŕtu zaiz euzkotaŕak,
Aupa, euzkeldun gustijak:
¡Gora, gora antziñeko lagijak!"

Irakaslia'ren adimen argijak asmatu eban abesti abeŕkoi au, eŕijak beriala ikasi eban, eta gogoz abestu.

Abesti au, abeŕkoya danez ganera, baikoŕa be bai-da, baŕa itxaropentsuba be.

Baso-ostetik ezeren be eragozpen barik gora ta gora igoten dan eguski lotugian, Euzkadi'ren azkatasuna erakusten dausku, ba, ta izpi gorijak une batetik bestera ludi-ziaŕ zabalduten daben argijan, ostera, ain argi ta edeŕa dala begitanduten yakun azkatasuna, beriala etoŕiko yakula.

Eta azkenez, ain luzaruan itxaroten ixan dogun azkatasun zoragaŕi onek lo auŕkitu ezkagixantzat, itxaŕtuteko aupada egiten dausku, ta antxiñako Lagi- Zaŕak ¡gora bai gora! jasoteko, geŕtu egoteko.

Irakaslia'ren abesti au labuŕa da, baña irakatsijetan luzia.

Euzkadi'n, abeŕtzale buruba egiten dabenen aŕtian gitxi ixango dira abesti au buruz ikasita abestuten eztakijenak; osuan uleŕtuten eztakijanetan, oraŕiño, bat baño geyago ixango dirala uste dogu.

Egunero baso-oste-gora igoten dan eguzkijak, abesti onegaz gomutau-erazoten dausku, ta oldozkuna baxen arin edonora zabaltzen dauzan argi-izpijakaz.

¿Eguzkijaren eguetan Euzkadi'ratu-guran dabilan azkatasuna aŕtu ta geyago ez galtzeko lez zaindu ta gordetako eran itxaŕtuta aurkitzen ete-gara gu? Baso-ostetik gora igon, eta mendi galuŕetik bera igeŕige jasten dan eguzki-argijaren antzera, irago diran urtiotan deyak-dei egin ixan dautsaguzan azkatasuna, une batetik bestera otoz-otuan ba'letoŕkigu, ¿noren elian ondo-etoŕija emongo ete-geunkijo? ¿Gaztelaŕen elian...?

卐 卐 卐

"¡Itxaŕtu zaiz euzkotaŕak,
Aupa euzkeldun gustijak!
¡Gora, gora antziñeko lagijak!"

Irakaslia'k, oleŕki oneŕan, itxaŕtuteko diñosku; azkatasuna bidian datoŕela, bai, ta lo ez egoteko...

Itxaŕkunde dei onek diñoskuna, baŕiz, auxe da: azkatasunaren gai ixatia gura ba-dogu, oŕuretan, ekandu, ele ta geure aŕteko aŕtu - emon gustijetan be, osuan abeŕtzaletuteko.

Lotuta

Gaztela'ri lotuta ikusten doguna, Euzkadi bakaŕik dala begitanduten ete - yakun nago. Bazteŕetara ondo begiratuzkero, baña, beste asko be, zoritxaŕez, Gaztela'ri lotuta ikusten dira.

Abeŕija ez-eze, geu abeŕtzaliok, be, Gaztela'ri lotuta gagoz, ba.

Eta txaŕena dana, Gaztela oŕen lokaŕi iguingaŕi oŕetatik ezin azkatu gara.

Itzaldi bat egiten guazanian be, Gaztela'ren eliari lotuta guaz. Alkaŕen-aŕteko aŕtu-emonak egin biaŕ doguzanian be, gaztelaŕen izkuntza ezañari oratuta.

Eta lokaŕi orixe da, gu, ijituak ostuta lokaŕitik oratuta eurak duazan leku gustijetara eruaten daben astuaren antzian, eruaten gauzan uŕatu eziñeko lokaŕi ezeskaŕija.

Gure Batzokija'k, aspaldijon, asko ugaritu dira. Batzokijoi, Euzko-Batzokijak esaten dautsegue... Baña euretan entzuten dan elia euzkotaŕen elia ezta ixaten, Albiñana edo oneŕarikuen "Circuloetan" egiten dabenaren kidekua baño.

Emakume Abeŕtzale-Batza'k, be, Euzkadi osuan zabaldu dira. Eurak erabilten daben elia, baña, zoritxaŕez, "Margarita" puŕukatubenak erabilten dabena ber-bera da.

卐 卐 卐

Euzkadi'ren azkatasuna gura dogu, ta Euzkadi'ren azkatasunaren bila gabiltz...

Geure goguak azkatutiaz, baña, gogoratu be ezkara egiten... Geuri sendo be sendo oratuten dauskun eŕdel-lokaŕija uŕatutiaz, be, ezkara bape arduratuten...

Euzkadi'ren azkatasuna, baŕiz, uŕian dogu... Baso-oste gora dizdizka igon dan azkatasun-eguzkijaren izpi gorijak gure -aŕteratuten asita dagoz, ba... Lasteŕ da emen... Eta gu, beriala itxaŕtuten ezpa -gara, lo aurkituko gauz···! Azkatasuna etoŕiko yaku, ta bere elez ondo-etoŕija emon eta areyuen aŕtetik gorde ta zaintzeko, ¿zenbat abeŕtzale itxaŕiik idoroko ete-dauz...?

URIBITARTE'TAŔ IBON.

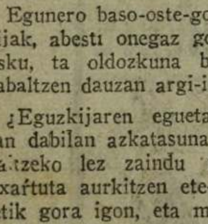

Errijetatik

NATXITUA

DEYA. — Datoŕen igandia, lotazilaren 31'gaŕena da, zozketarako edo rifarako ixentau zan eguna.

Egun oŕetan urte zaŕari amai ona emotiaŕen, itz-alditxo bat egitia gogoratu yaku. Eta itzaldijori egiten, Lekeitio'ko Erkiaga'taŕ Eusebi "Endaitz" oleŕkari eŕimia etoŕiko yakula uste dogu.

Beste izlari baŕi batek be itz egingo dauskula diñoskube. Eta aspaldijon onetariko itzaldi abeŕkoirik entzun eztogulako, itzaldijok entzuten ozte aundija etoŕiko dana, ezpai bakua da.

Aŕatsaldeko irurak ixango dira itzaldijak asiko diran orduba. Ondoren, baŕiz, zozketea ixango da.

JAYOTZA. — Uriaŕte'taŕ Euloge ta Basteŕetxea'taŕ Kepa senaŕ-emastiak mendigoxaletxu baŕi bategaz euren sendija getu dabe, ta ugutzan, Sabin euzkel-ixen begikua ezaŕi dautse.

Atabitxi-amabitxijak, Uriaŕte'taŕ Sabin eta Zubieta'taŕ Irene abeŕtzale zintzuak ixan ziran.

Zorijonak gustijoi, ta jaŕatu olantxe zeuben umetxubei euzkel-ixenak ezaŕten.

Aguŕ Euzkadi izpaŕingi onetako zuzendari, idazle ta irakuŕle gustijei. Urte zaŕa ondo amatu dagizubela, baŕija obeto asteko.

KURUTZE-GANE.

LARRABEZUA

EUZKO-ANTZEŔKIIA.— Lengo astelenian Batzoki'ra juan gintzazan an antzeztu eben antzeŕki bat ikusten.

Uŕengo astelenerako beste antzeŕki bat antzeztuko dabela diñoskube, "Aitona ta Biloba".

Antzezlarijak, baŕiz, onixek ixango dira:
"Arantzazu", Artetxe'taŕ Dorote.
"Pantxike", Loroño'taŕ Bitore.
"Margari", Zarandona'taŕ Kele.
"Sabin". Iza'taŕ Eusebi.
"Kristobal", Mendiola'taŕ Maren.
"Imanol", Goikoetxea'taŕ Aguŕtza.
"Sabintxo", Loroño'taŕ Karmel.
"Txomin", Ereño'taŕ Deunoro.
"Isabel". Orue'taŕ Zesare.
"Otzeña", Zoŕotzua'taŕ Alberta.

NASKALDIJA.—Uri onetan ageŕtu dogu Galartza'taŕ Genare emakume abeŕtzale zintzua.

—Bilbao'ra juan dira alditxo bat igaroten, emengo irakasle-emiak diran Egia'taŕ Miren Karmele, Epelide'taŕ Bingene ta Landeta'taŕ Pilare.

—Zeanuri'ra uri onetako irakasle gastia dan Intxauŕbe'taŕ Peli.

—Batzokija'n salgai auŕkitzen da lau lauŕlekotan, "Por la libertad vasca" deritxon "Gudari„'ren idaztija.

—Gure lagun ona dan Asua'taŕ Pausta. emen aguŕtu dogu.

Gaztelu'taŕ Jagoba be, Gabon-jayak igaroten etoŕita, ementxe aguŕtu dogu. Ondo -etoŕija, gustijoi.

MENDI.

LEKEITIO

GABON-JAYAK.— Jai oneik dirala-ta, geure aŕtian bixi diran asko eŕbestera juan dira eta beste batzuk, baŕiz, geure-aŕteratu.

Besigu baŕija be, Jauna'ri eskeŕ, jan al ixan dogu.

BATZAŔAK.—Igaziriko astaŕtez ixan zan Euzko-Batzoki'ko batzaŕ orokaŕ urteorokua. Gora-berak ontzan aŕtu eta burukide baŕijak autetsi ziran batzaŕ ortan.

Bata, be, egun oŕetan, aŕatsaldian ixan zan Emakume Abeŕtzale-Batza'ko urteroko batzaŕ nagusija.

ERIJOTZA.— Catalunya'ko lendakarijaren erijotzeak tamalez bete gatuz. Otoiz bat, irakuŕle. Macia jaunaren gogo-aldez. (G. B.).

ANTZEŔKI JAYA.—Uŕengo astelenez, Urte-Baŕi-egunian, antzeŕti-jai edeŕ bat ixango da "Gora-Buru" antzokijan, gabeko zortziretan.

Egitaraba

Lenengo, Eresija.

Bigaŕen, "Neskazaŕ" antzeŕki baŕegaŕijaren lenengo ekitaldija. Altzaga'taŕ Toribi antzeŕki-egile ezaunarena dogu.

Antzezlarijak:
"Saturdiña", Erkiaga'taŕ Miren Terese.
"Andra M. Karmen", Eguŕola'taŕ Elixabete.
"Pelipatxu", Ordorika'taŕ Arantzazu.
"Andra Pilomena", Eloŕdi'taŕ Nekane.
"Patxiko Iñizio", Atxuŕa'taŕ Eŕupa.
"Kitolix", Goikoetxea'taŕ Estepan.
"Pello", Sarasola'taŕ Anbortzi.
"Mikel Anton", Ertze'taŕ Andoni.
"Moŕoya".

Irugaŕen, Abestijak.

Laugaŕen, "Neskazaŕ" antzeŕkijaren bigaŕen ekitaldija.

Boskaŕen, Euzkel-abestijak.

Seigaŕen, "Neskazaŕ" irugaŕen eta azkenengo ekitaldija.

Saspigaŕen, "Euzko-Abendearen Ereseŕkija".

Saneuŕijak:
Besaulkijak (butacas), 2,00 lauŕleko.
Aulkijak (sillas), 1,25 lauŕleko.
Zixeluak (bancos), 0,75 lauŕleko.
Orokaŕa (general), 0,50 lauŕleko.

Antzez-oyalak, beti lez, Solano'taŕ Karla margolari artezijak egiñak doguz.

Ba-dakixu, irakuŕle: gabeko zortziretan asiko da jayau.

Ia Urte-Baŕi baŕezka asten dogun, gero, J. I., olantxe amatuteko. ¿Ezteritxazube?

Antzeŕti-Batzoŕdia.

EUZKELDUN TXAPEL OLA
Boinas Elósegui
TOLOSA

TXIKORO (ACHICORIA) BAKE

Izpar urtenenak

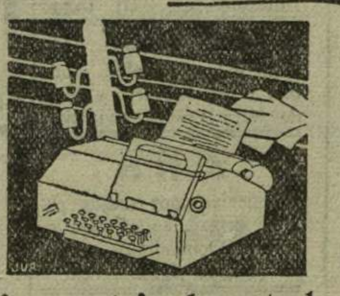

Aldundi-ixunak. - Jaurlia eta su-izkulubak. - Lapurrak. - Muga jauna. - Leyotik bera. - "La Vanguardia"ren lerruak. - España'ko izparringijak. - Oviedo'ko otzaldijak. - Buenos Aires'en matxinada - otsak. - Doistarrak. - Lenotre edestilarija. - Erromarren agurra

Euzko-Ekintza'k aldundi-ixuean daukozan aldunak adirazi dautse jauŕliari lekubak uztu gura leukieza'la, Orregaz baŕiro soŕtu daroe aldundi-ixunaen eztabaidea. ¿Zelan atonduko dira aldundijok? ¿Auteskundez? ¿Udalen bidez?

———

"Euzkadi" ikuskixuna ikusten notintza andijak ixan dira Bilbao'n. Bijar, be, ikusi al-ixango dabe eŕijetakuak, goxez eta aŕatsaldez atzalduko dabelako.

———

Velarde jauŕliak gogoŕ dirau izkilubak kentzen. Ezin laketu daikela, diño, batzuk izkilubakaz kentzen. Ezin laketu daikela, diño, batzuk izkilubakaz ibili eta bestiak pabere barik. Gustijai kendu ta bakia. Asmo oŕen auŕka "El Liberal" izpaŕingija jaŕi da. Euren alderdikuak izkiluz dagoz -eta.

———

Burni-zaŕak salduten dauzan bati 520 lauŕlekoko ixuna ezaŕi dautse, biaŕ dan legez eztaukozalako bere salerosketako idazkijak txaŕto eukozalako.

———

Bilbao'ko ardanetxietako ugazabeak eskatu dautse jauŕliari biaŕ dan baimena, baña Velarde'k eztau entzun gura ardanetxiak gabeŕdiraŕte zabaldutia eukiterik. Orain aŕteko ordubak naiko dirala erantzun dautse.

———

Mirasol-txaidian atxilotu ebezan García erintxoen gaste bi. Gabeukatz-toki baten saŕtu ziran eta ainbat gabeukatza ostu ebezan. Bijok dira kanpotaŕak.

———

Eguraldi txaŕagorik eztau saŕi ikusi. Abasuzija, aŕija eta eduŕa baño eztira jausten.

———

Gipuzkoa'ko jauŕle jauna juan da Valencia aldera bere sendijak ekaŕi ura dau, ba, Donostia'ra. Muga jaunak diñuanez edeŕ eritxi yako Gipuzkoa.

———

Ponzoa jaunak jauŕle-ordez dago. Esan daunez langile-aŕteko eztabaidaren bat soŕtu da. Ondamendijak ondatu ziran sendijai, be, dei-egin dautse beriala juan dadixan an diran lauŕlekua batzera.

———

Sasiain jauna itxuli da Madrid'etik. Ogetamaŕ mila lauŕleko dakaŕz ikastolaetarako. España'ko jauŕbatzak emonak dira.

———

Soroski-batzaŕak banandu dauz ainbat lauŕleko. Ernani'kuai emon dautsez 10.607 lauŕleko. Eŕexil'guai 4.201. Orendain'enguai 1.212.

———

Concha buruzagijaren txaidian jazokun ituna jazo da. Zaŕaonaindia'taŕ Bonipage emekumiak bere buruba jaurti dau leyotik. Zorua ei-zan. Beriala eruan eben gexotetxera, baña bertan ilda geratu zan.

———

Barcelona'ko "La Vanguardia" izpaŕingijak leŕo edeŕak dakaŕz Maciá zanaren oroimena goraldubaz. Catalunya osuak erakusten emon daula, diño, gixon arenganako eukan maŕasuna ta bidez batez, azkatasun-zaliak dira luŕalde aretako geyenak. Bestela etziran bilduko ainbeste mila notin.

———

Cabo Juby'n eztabaidaren batzuk jazo dira eta bertan erail dabe buruzagi bat, Oŕetzaz atzalpen andijak egin dabez eŕkaltseñak.

———

"El Socialista izaŕingijak gura leukez batzaŕtu ta alkaŕtu España'ko alderdi gustijak. Batza bakaŕa egin biaŕ ei-da eŕkaldaŕakaz. Catalunya'n alkaŕtusun ori egin dala diño.

———

U. G. T. kuak batu ziran Saborit jaunaren arduraipian. Besteiro jauna gexorik dagon ezkero, alderdiko batzaŕ nagosija atzeratu dabe. Urtaŕlaren ogetamaikagaŕenan ixango da.

———

Epaliak batu-eragin dabe "El Socialsta" izpaŕingija España'ko jauŕbatzare'n auŕka dakaŕzan leŕo batzuk dirala-ta.

———

Bultzi-otsein batzuk sutotsak jaurti eutsoezan lapuŕai. Lapuŕok bultzira juan ziran eta lapuŕetan ebiltzanian oidalako tiro -otsa entzun eben. Euretariko bat zauritutа geratu zan.

———

Maciá zanaren oroimenez bart ixan ziran aldun-batzaŕetan itzaldijak, Gustijak goraldu dabe gixon aren ixatia. Adizkidiak eta etsayak, orokgoraldu-ostian ixilik geratu ziran unetxu baten.

———

Oxford'en egin daben asteŕketa batek baŕe-eragindo dautse gixasemiai. Neskatxai arozkintza lanak eragin dautsez eta oidalez egin ei-dabez. Gixonak, ostera, sukalde arazuetan ixan dira. Oneik, be, balijukuak ei-dira sukalde-arazuetan.

———

Doistaŕen aŕtian ikasle-zenbakijak gitxijagotu dabez. Laŕegi juaten ei-dira ikastetxietara eta orain azteŕketa gogoŕak ezaŕiko dautsez, Euneko amaŕek baño eztau loŕtu biaŕ dan agiri edo diplomia.

———

España'ko izpaŕingijak eŕiketeatzaz diñudube. Eskumaŕak eta ezkeŕtaŕak eztabaidak baña eztarabilez. "El Debate„'ren gardiz jauŕbatza au bide onez dua, "El Liberal" ostera asaŕe dago.

———

Datoŕen ilean onaŕtuko dabe España'ko aldun-batzaŕetan espetxian dagozanen aldezko anistija. Azkespena ori alderdi gustijetakuentzat ixango da.

———

France'ko elezaindijak etzan jezaŕi gura -ixan Clemenceau jauna eta aren bidez G. Lenotre edestilari ospetsubak be, eztau olakoriz nai. Lenotre'k eztauz entzun gura bere aldez esango dabezan itzak.

———

Roma'ko fascistak erabaki dabenez, auŕerantzian eztau esku-estututerik ixango. Beste era batera aguŕ-egin biaŕ ei-da. Eŕomataŕak egin eroien arauz. Eskubak gora jaso ta kitu.

———

Von Hammerstein doistaŕen aŕteko gudaiburu gurenak uztu dau bere lekuba. Eztau iraun nai doistaŕek gudarijen buru, Jauŕbatzak onaŕtu dau bere asmua.

———

Oviedo aldian atxilotu dabez ainbat ezkeŕtaŕ oraintsungo matxinadean alde-ziralako. Asturias osuan eduŕte andijak jausi dira. Bitxabalak-eta eragozpenduta dagoz.

———

Euzkal-bilera'ko bazkidiak jai edeŕak antolatu dabez Soroaga'ko agure-zaŕen omenez. Irutxulo deritxon erespatzak be, jo gura dauz bere jotaldirik edeŕenak.

———

Atzo auŕkeztu eben Euzko-araudija España'ko aldun-batzaŕ orokoŕetan. Beriala asiko dira gai oŕetzazko estabaidiak.

———

Iruña'n antzezlari baŕijak soŕtu yakoz, "Jostari" deritxa eta beriala antzeztuko dabez "Pedro Mari" eta "Emmanuel". Azkenengo au antzeŕki edeŕa ei-da.

———

Irazusta jaunaren bidezloŕtu dabe Gipuzkoa'ko abeŕtzaliak gauza ona. Lenago ixan ziran jauŕliak ezaŕiko ixen edo galen gustijaz aintzakotzat eztira aŕtuko.

SEGURA

EUZKEL-IZENAK.—San Vizente basaŕiko Alustiza'taŕ Polendin'en emazte Alustiza'taŕ Josebe Andone'k izan duen semetxoari "Josebe" euzkel-izen edeŕa ipiñi diote. ¡Zorionak!

Baita ere Etxebeŕia'taŕ Joseba Martin'en emazte Alzelai'taŕ Justiñe'k izan duan alabatxoari "Miren Garbiñe".

EZKON-DEYETAN.—Egoaŕiz ezkondevak bukatuta ostegun ontan ezkontzekoak dira San Vizente'ko Luzuriaga'taŕ Pantzeska eta Idiazabal'go Aranburu'taŕ Miren. ¡Zorionak!

IRAKASLEME BEŔIA. — Donostiaŕ Maiztegi'taŕ Elixabete omen degu orain neskatxoa irakasle edo maestra. ¡Ongi etoŕi!

AGUŔTU.—Ustez-uste gabe emen agurtu degu Donostia'ko Olasagasti'taŕ Jon emazte Alkain'daŕ Irune anderea. Beti bezela alai ta sutsu Jel'alde mintzatu zaigu. ¡Jaungoikuak ortan eragin daizula!

PARTZONERIKO BATZAŔA.—Asteaŕtean egin zan Partzoneriko batzaŕa eta eguŕen eŕematea. Baña eguŕik etzan saldu. Lasteŕ beŕiz eŕematea izango da, iñork merkexego artu nai balitu.

Eta batzaŕean beŕiz erabaki auek aŕtu ziran:

Lenengo, aspaldian amaika itzeragin eta dirua ugari sautu edo gastatu eragin duen artzai gora-bera, bukatu, aurtendik artzai bakoitzak urteko bosna lauŕleko ordaintzekotan.

BIGAŔEN. — Datoŕen Epailaren edo Martxoaren 31'an Urbiko jatetxea eŕematean atera, ogei mila lauŕlekotik gora iñork jo nai badu. ¡Gauzatara iritxi gera!

ETA IRUGAŔEN.—Eguŕak gutxi ematen duela-ta aldundi edo diputazioan beste irabapide bat zuzendu-ta edo, Partzoneri zain edo Guardea kendu ote leiken. Baña badira Partzoneriko basazaya kentzea ez dala komeni uste dutenak ere, basazayari jantzi ta gusti ematen zaizkan iru mila lauŕlekoa beste alde batetik ere beaŕko lirakela-ta. Esanaz bezela, onelako baso sail batek merezi duela bere baso-zai bat eukitzea ainbe. Ikusiko degu zertan gelditzen dan.

BATZOKI'KO BATZAŔA. — Urtero bezela, Urtebeŕi eguerdian egingo omen du Jaungoikuak lagun, gure Batzokiak bere urteroko batzaŕa.

AZKENETAN.—Amaikatxo gora-bera izan ditugun urte auxe ere oraintxen azkenetan degu eta aldezuten ondoen bukatu eta urtebeŕi zoriontsu bat opa dizutet zuzendari, idazle eta irakuŕleoi.

OTAŔA.

GAZTELERRI'TIK

NEGUBA.—Gogoŕtzuba dogu aurtengua. Orañaŕte egun argirik gitxi baño ezta ixan; orain, baŕiz, otz itxela dogu: gabez ixozpeko 8 ta 9'gaŕen malaraño, be, eldu da.

Lenengo eduŕa Soŕkunde-goxian jausi zan; eta aŕezkero, be, jausi da egun batzutan. Askorik ixan eztanaŕen, gogoŕtuta dago-ta, emengo zabaleton bai-dogu zati baterako eduŕa. ¡Tira! ¡eŕeteko galtzuba dagon aŕtian sutonduan jezaŕi, ta kitu!

AUTESKUNDE-OSTIAN. — Lengo esames ta jun-etoŕijak amatu diranezkero, eŕijok baretsu dagoz. Araudijen auŕka erakutsi leben amoŕuba, be, ibitu ta ayenatubaz duala dirudi. Catalunñaŕai eurena kentzeko beste indaŕik eztabela igaŕi edo -dabe. Oŕezkero, Euzko-Araudija ontzat emon biaŕko. ¡Loŕtuko al-dogu!

MATXIÑADEA. — Valladolid-aldietan eztau indaŕik ixan. Leon'en, baŕiz, izpaŕingijak adirazo daben baño askozaz laŕijagua ixan zala jakin dogu, Ponferrada-aldeko miatokijetan, batez-be.

Langiliak ogetaz ilak ixan lebezan. Leŕki edo bonba ta izkilutan buŕkadeak kendu dautsiez.

IDAZTI BAŔIJA.—Emengo euzkotaŕok pozik irakuŕi dogu onaño eldu yakun "Por la libertad vasca" idazti baŕija. Zorij... bere egile argijari. ¡Ori dok gauzea ... ta garbi azaldutia! Idazti edeŕa, bene... iraŕi be txukun-txukun egin dabe-ta.

SANEUŔIJAK.— Noxian bein emen... saneuŕi nagusijak imintia oŕko askok ... gin dabela-ta, oŕa duaz gabon-auŕekuak:

Garija, 100 anaztaki (kilo), 46,50 lauŕleko.
Garagaŕa, 100 anaztaki (kilo), 29 lauŕleko.
Gari-uruna, 100 anaztaki (kilo), 63 lauŕleko.
Biŕiña (Tercerilla", 100 anaztaki (kilo), 42 lauŕleko.
Zai txikija (cuarta), 100 anaztaki (kilo), 32 lauŕleko.
Zai latza, 100 anaztaki (kilo), 29 lauŕleko.
Villalon'go gastaya anaztakija, 4,50 lauŕleko.
Ardija, bixirik, anaztakija, 2,50 lauŕleko.
Zezena, ilda, eŕaldia, 16 lauŕleko.
Zezena, bixirik, eŕaldia, 8 lauŕleko.
Txaŕija, ilda, aŕua, 39,50 lauŕleko.
Txaŕija, bixirik, aŕua, 30 lauŕleko.
Txaŕikunmatxubak, bakotxa, 50 lauŕ...

¡Gabon-jayak ondo amatu bekikez... ene irakuŕle, ta urte baŕija obeto asi!

NABAŔIZTAŔA.

Euzkotar umien aldez

Astoa ta idia

(Gabon ipuña)

(Jaŕaipena)

Anei ta anei oroimen mintsuak zatitzen zioten biotza bezte ainbeste aizto zoŕotz bai litzan.

Amak beti zeukan bere belaŕian Kelinetxo'ren izketa-durundi-gozoa. Urari "mama" exeritzeari "apatxo", txaidera juatiari "apapa", esan oi zien izketa guŕgaŕia; umearen aotik irtetean amaren biotza ain bigunki igitu oi zuan izketa maitegaŕia.

Aita-amak berari begira txundituta euki oi zituan izketa bigun, maitekoŕ, zoragaŕi, donokitaŕa.

Donokitaŕa izan biaŕ noski, umeak berez ikasia zan ta, iñork erakutzi gabe. ¿Nola aztu zitekean umeak "ari", "ari", "ari" egiten zuanean ipiñi oi zuan arpegitxoa? ¿Begi edeŕ ayek, aotxo txiki biribila? ¡Ene! ¡Ura laŕia, ura ito beaŕa, ura biotzak leŕtu beaŕa!

Bere samiña geitzeko, ama gaxoak alde guztietan umiaren gauzak ikusten zituan; gaxotu auŕetik ainbeste poztu zuten eta ainbeste jolastu zuten gauzak.

Eta Gabon auŕeko egunak ziran da, an zebiltzan luŕen gañean, jarleku gañetan eta mai gañetan burni-arizko ankadun luŕezko olaŕ eta oloak, esku gabeko aita deun Joseba bat, laŕosa margodun pelotatxo bat bezelakoxe Josutxo bat seaskatik eroritа, buru gabeko ganbelu gañian zijuan Bakaldun bat...

Luŕezko irudi ayek, Gabon auŕeko egun ayetan ibili zituzten juan etoŕiak, eraman -ekaŕiak, an kendu ta emen ipintziak Jaungoikuak, amak, eta Donokiratu zan gogo garbiak bakaŕ-bakaŕik zekiten.

Irudi pusatuak Kelinetxo'ren argia ta gogoa zeuzkatela zirudien. ¡Auŕerako egunetan bere eskutxoetan ibiliak bai ziran!

Ama gaxoak, irudi ayek ikustean, bere izatearen baŕen-baŕenetik, daŕ-daŕ zegian.

Irudi puskatuak ere itun zeuden, negaŕez bezela, naigabe sakon bat zutela zirudien. Bai ba, ¡Kelinetxo'ren eskuetan ibiliak bai ziran!

Irudiak ikustean, amari bere alabatxoen azkeneko arnasak gogoratzen zitzaizkion eta bere azkeneko begirakun itunak. "Amatxo, kendu egidazu ba bekokian daukatan bero izugaŕi, ta buruan daukatan min ikaragaŕi au" esan nai zuten begirakun biotza lertzen zutenak.

Ludiko ikusgairik itunena ama gaxo arentzat, burni - arizko ankadun luŕezko olaŕ ura zan. Kelinetxo'ren eskuetan burua galdu zuan olaŕ ura.

Baña amaren gogoa laŕi ta estu ba'zegoan ere, aitarena laŕiago ta estuago zegoan.

Amak, naigabez estanda eginda zeukan biotza, aitak beŕiz naigabez eta damuz. Damu bizia ordea. Damu au zala ta, aita zoratzeko zorian zegoan. Esango degu zergaitik.

Kelinetxo gaxotu zanean, Gabon'etako gauzatzaz gogoratzen zan. Gabonak dira ba umeai pozik aundien eta geyen eman oi dioten egunak.

Umeak ditugunok bai dakigu zenbaterañoko arduraz galdetu oi duten —"Ama, Gabonak ¿zenbat lo eginda dira?"

Beren burua nazteko zorian erabili oi dute Gabon abestiakin, Gabonetan jango dituzten gozuakin, artuko dituzten bezuzakin eta ikusiko dituzten jayotzakin eta Josu'txoakin.

Kelinetxo obetotxoago zegoanian, beti ari zan Gabonetako gauzatzaz izketan, eta bera ikusten juaten ziran lengusotxoak, zaŕagoak izanik Gabonetako gozo ta jayotzen beŕi ondo zekitelako, ayek esaten zizkioten gauzakaz Kelinetxo'ren irudimena su ta gaŕ jartzen zan, eta Gabon-gozoki ta Gabon-jostaluak eukitzeko zeukan nayak mugarik ez zuan.

(Daŕaike)

AŔITOKIETA.

Euzkerea esituta... erderea nun-nai

"Endaitz"

ERITXIJAK. — Gure izkuntza ... galdu-agiñean dala-ta gogotik lan-egin ... aŕ dala, saŕi be saŕi entzun dogu Euz... kerea berpiztuko ba'da, alak eta ... egin biaŕian garala, euzko gustijok ... be, buruz ikasija dogu. Beraz, zer ... biaŕ dogun, ondotxu dakigu.

Baña, bata be ondotxu dakigu baŕiko ... jardunda eztala ezer lortuten. Eta ... ikusten dan baño euzkereaganako zale... oberik baldin ixango ezpa'da, eztaula ... kereak bururik jasoko

Aspaldijon "abeŕtzalekeri" laŕegi ... eztogu nabaitzen ainbat abeŕtzale (?) ... riko-aŕtian. "Ni abeŕtzalia naz, baña eu... kerea eztot atsegin". "Neu be, abeŕtz... nazanaŕen, enaz euzkeltzalia, euzkera ... dodana ezin esan ixaten dot-eta."

Oŕelako "kirtenkerijak" saŕi ... dira. ¡Eta, jakiña!... Esakunok ... esan oi dabez. "Ni abeŕtzalia naz, euzk... apuŕ bat ba-dakit, baña eztot euzkera ... teko eŕeztasunik". Eta ¡bai orixe! ... tasunaren jabe egiteko, "eŕderaz egin be". Onelako "jente modua" euŕez auŕkitu ... teke abeŕtzale (?) aŕtian.

Oŕelantxe dago eŕija. Eztagigun ... egin. Egunian baño egunian abeŕtzaletasu... otzagua nabatu daroyagu. Gero ta ... sun uŕijagua bazteŕetan euzkerearentzat. ¿Noiz jasoko ete dau buruba Euzkereak? ¡Izkuntza gaxua, ta abeŕi gaxuagua!...

Itzaldi aundijetan euzkerea edeŕa, ab... ratsa, ta abaŕ dala esanaz, eztogu ... irabazten. Abeŕtzale-ostiari (pueblo ... ta) labankerijak esanaz solik, eztogu ... jadetsiko. Eŕijari esan biaŕ yako ... abeŕtzaliari, alegija— edo-ta euzkerea... alde benetan jokatzeko, edo-ta... abeŕtz... ixatiari lagateko.

Gauŕ baño euzkeltzaliagotuko ... eŕija, eŕi abeŕtzalia, Euzkerea, gure ... kuntza laztana, ondatu egingo da. D... gun au laŕegi esatia ba'litz, poztuko ... ñake. Baña zantzu onik eztogu susmatzen.

卐 卐 卐

Euzko-Alderdi - Jeltzalia'ren izparingi "oficial„'a, euzkerea da. Eta ostera, al... dikide—jeltzale—askorentzat, ezta ez "... cial" ez "cooficial", euzkerea ezagutu... eztabe egiten-eta. Eta ezagutzeko ... egiteko asmorik bez, oneŕariko asko. ... xe txaŕena, ixan be. Ta oŕelan ... atxakijak eztabe balijo.

Aspaldi ontan—ija zietz españaŕtu-... egin be, egin gara-ta—españaŕen ... "defecto" asko geuregan, euzkotaŕ... dazauguz. Españaŕak ziñesmen-zale ... katubak zirala, eta guzuŕa zala, esan... royagu. Kontuz ezpa'gabiltz, geuri be ... asko barik beste oŕenbeste jazoko ... uŕian. Españaŕak "patriotismo" esaten ... benian baŕe-egiten dogu, ori be guzuŕa ... bela esanaz. Geure abeŕtzaletasuna ... oraindik aize ta uts bigurtuko ez ete da... eztakit.

"Karlistak" ¿zer egin dabe euzkera-al... dez? Ezeŕ ez, erantzun oi dogu ... -abeŕtzaliok. Eta geure aldeŕdikide asko ¿zer egiten dabe euzkera-aldez? ¡Ezer be! Ara geyago; euzkerea zapaldu.

¡Au zoritxaŕa!... Iñoren begijan ... tua...

卐 卐 卐

Labuŕ: ona gure eretxija. Euzko-Alderdi -Jeltzalia'ren izpaŕingi "oficial„'ean—EUZKADI—, Alderdija'ren izkuntza "oficial" 'a nagusi ixan biaŕ litzake. Eta ori ezin ... bederen izpaŕingi ontara egoŕi edo bi... duriko euzkel-idazlan gustijak argitar... biaŕ bitzakez. Beintzat, lekurik eragi... bazteŕtu, iñoiz bez.

"Egunekua" len lez, orain ile bi-edo aŕ... lez, lenengo ingoskijan, izpaŕingi-leku ... renean ageŕtu biaŕ litzake. Geure izpaŕingi nausijan eta edozeñetan, leŕo gitxi ba'dira be, euzkerea buru.

Euzkerea'k laguntasuna biaŕ dau, ... baŕiketarik...

Lekeitio'tik.

INGI BILDEGIA
Papeleria del Oria
MORAIZ'TAR JOSEBA MIRENA
TOLOSA
Teléfono, 154